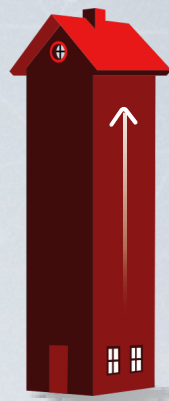

פרק שני

דפוס הוצאות - סל הצריכה של הישראלים

סל ההוצאות #1 עלייה חדה לעומת כמעט בכל סעיף

2024

ב- 2025
נרשמה עלייה*
כמעט בכל סעיפי
ההוצאה של משקי
הבית, בהשוואה
לשנת 2024

* כולל בסעיפים
שנחשבים מותרות

ההתפלגות המלאה (2024) בסוגריים

שנת 2025 התאפיינה בשני אירועים מאקרו-כלכליים מרכזיים: העלאת המע"מ בתחילת השנה והמלחמה המתמשכת. שני האירועים העלו את יוקר המחיה ויצרו תנאי אי-ודאות כלכלית. 23% צמצמו הוצאות בכל התחומים באופן רוחבי, תופעה לא רציונאלית אופיינית ללחץ תקציבי, שאינה שכיחה במדינות יציבות כלכלית. עוד 22% צמצמו הוצאות יומיומיות, ו-17% עברו לרכוש מותרות זולים יותר. גם המלחמה הביאה לשינוי בדפוסי הצריכה ו-33% צמצמו הוצאות שאינן חיוניות, הפכו לצרכנים מחושבים וזהירים יותר. בנוסף, 20% הגדילו רכישות של מוצרים חיוניים כגון מים, מזון, תרופות ובטריות, דפוס שנצפה גם במדינות בעלות רגישות ביטחונית גבוהה, שבהן עלייה באי-ודאות מובילה להצטיידות בסיסית. המלחמה האיצה גם מעבר לצריכה דיגיטלית. 16% מדווחים על עלייה בקניות אונליין, שיעור גבוה ביחס לנתונים המדווחים מאירופה וארה"ב בתקופות של חוסר יציבות, בנוסף: דפוסי ההוצאה של הישראלים ב-2025 משקפים לא רק התזקקות, אלא גם ניסיון לשמור על יציבות ונורמליות בתקופה של לחץ מתמשך. בניגוד להצהרות מ-2024, שלפיהן הציבור יפגע קודם במותרות, בפועל גם ההוצאות על פנאי, חופשות ומסעדות עלו. מדובר בהתנהלות שאינה רציונלית-כלכלית נרידא, אלא משלבת צורך רגשי, תחושת שליטה וצריכה מפצה.

דור המומחה איננו אברהם, מנהל ביצועים, ממליץ: לבנות תקציב מוגדר מראש, עם סדרי עדיפויות. בתחילה יש להגדיר הוצאות חיוניות: דירה, חינוך, בריאות ומזון. לאחר מכן חיסכון חודשי תוך הסתכלות לטווח הרחוק ובניית העתיד (פנסיה, רכישת נכס, עתיד הילדים, הוצאה הכרחית לא מתוכננת), והיתרה לפנאי ומותרות. הרעיון הוא לצור איזון בין עמידה בהתחייבויות ובניית העתיד תוך כדי סיפוק והנאה מספקת בהווה. לטובת ניהול התקציב לקוחות בנק הפועלים יכולים להיעזר ב"דן" העוזר הפיננסי באפליקציה לניהול חשבון של בנק הפועלים, שמספק המלצות לניהול החשבון תוך הנדסת יעדים לשליטה בהוצאות ותמונת מצב של הוצאות והכנסות חודשיות – מה שעשוי להקל על תכנון לעתיד.

דפוסי הוצאה #2 משתנים עם הגיל: כל שלב בחיים והלחץ שלו

סל ההוצאות

משתנה באופן מובהק
בין קבוצות גיל ומשקף
צרכים שונים, עומסים
שונים ותפיסת חיים שונה.

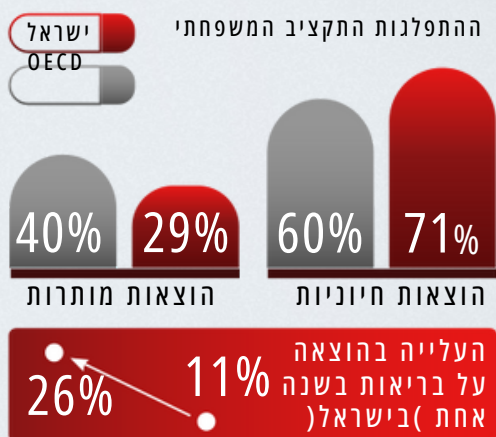
ההתפלגות המלאה הוצאות עיקריות

ההוצאה של צעירים מתמקדת בהווה ובחיים החברתיים, בעוד שבגילאי הביניים ההוצאות זזות לכיוון משפחה וחינוך על חשבון פנאי.

בגיל המבוגר חוזרות הוצאות להתמקד באיכות חיים ובריאות. הדפוס הזה אינו ייחודי לישראל, אך כאן הוא מוקצן בשל יוקר מחיה גבוה ועומס רגשי מתמשך.

ישראל #3 מול העולם: יקר ומכביד יותר

כמו במדינות המפותחות, גם בישראל שלושת סעיפי ההוצאה העיקריים הם מזון, דיור ותחבורה. אבל בהשוואה בינלאומית, הנטל של הסעיפים הללו על התקציב המשפחתי בישראל גבוה בהרבה. הפער בולט במיוחד בשני תחומים:

סעיפי יסוד (מזון, דיור, תחבורה): בעוד שבמדינות OECD הוצאות חיוניות מהוות בממוצע כ- 60% מהתקציב המשפחתי, בישראל הן תופסות: המשמעות 71% לישראלים נשאר פחות מרחב תקציבי לחיסכון, למותרות או להתמודדות עם שינויים.

בריאות: ב- 2025 נרשמה בישראל עלייה קיצונית בהוצאה על בריאות מ- 11% ל- 26%, שונה מאוד מהמגמות במדינות מפותחות אחרות בהן ההוצאה על בריאות יציבה יחסית. העלייה מוסברת במצב הביטחוני, עומס על מערכת הבריאות הציבורית, זמני המתנה ארוכים ומעבר לשירותים פרטיים.

חינוך והעשרה: 19% מהציבור בישראל מדווחים על הוצאה גבוהה על חינוך, בעיקר בקרב משפחות צעירות. ברוב מדינות ה- OECD, החינוך הציבורי מעניק מענה רחב יותר, ולכן ההוצאה הפרטית שם נמוכה משמעותית.

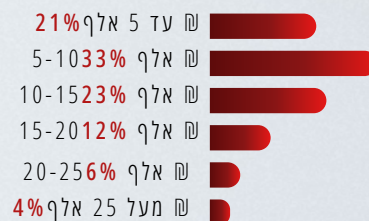
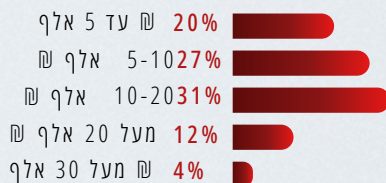
חיים על הקצה #4: הפער בין הכנסות להוצאות

68%

מהישראלים
מוציאיםרק 58%
מכניסים
סכום זה

ההתפלגות המלאה: הוצאות חודשיות

הכנסות חודשיות

הפער בין הכנסה להוצאה יוצר מתיחות תקציבית כרונית. בקבוצות ההכנסה הנמוכות, רוב משקי הבית מוציאים לפחות כמו שהם מכניסים ולעיתים יותר. המשמעות היא חיים על חוב, משיכת יתר או הסתמכות על תמיכה חיצונית.

זהו דפוס שמוכר גם במדינות יקרות כמו בריטניה ויפן, אך בישראל הוא חריף יותר בשל יוקר מחיה גבוה במיוחד בסעיפי יסוד.